

1. Waar gaat het om?

De opgave van het agrifoodcluster in Noordoost-Brabant is om er voor te zorgen dat we ook in de toekomst de makers van ons voedsel kunnen zijn. Want alleen dan zal het in de komende decennia een bron van welvaart én welzijn zijn. Dat vraagt om verandering maar vooral vernieuwing; nieuwe kennis, nieuw ondernemerschap, nieuwe technologie, nieuwe randvoorwaarden en nieuwe samenwerkingsverbanden. Dit kan het agrifoodcluster niet alleen. Het vereist samenwerking met overheden, kennisinstellingen en het bredere bedrijfsleven. Met dit jaarplan geven we aan hoe we daar vanuit AgriFood Capital BV, de uitvoeringsorganisatie verbonden aan de Stichting AgriFood Capital, in 2019 invulling aan willen gaan geven. Niet dat deze inzet alleen toereikend zal zijn. We willen vooral betrokken partijen in staat stellen om hun bijdrage te leveren. Bij AgriFood Capital gaat het om “inspireren en innoveren”.

2. Wat is onze opdracht?

De opdracht van de Stichting AgriFood Capital is het versterken van het economische ecosysteem in Noordoost-Brabant. Het agri&food-cluster van “grond tot mond” wordt daarbij ingezet als katalysator voor economische ontwikkeling. Ontwikkeling die ook moet worden ingezet om oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken rondom voeding, gezondheid en duurzaamheid te realiseren. We richten ons daarbij vooral op de transitie naar een duurzame eiwitproductie, het tegengaan van voedselverspilling en de ontwikkelingen van meer voeding op maat. AgriFood Capital BV is haar uitvoeringsorganisatie. Maar alleen met velen kunnen deze opdracht waar maken.

3. Wat is er aan de hand?

De agrarische sector en de voedingsindustrie in Noordoost-Brabant is een product van het naoorlogse voedselsysteem. Vanuit de opgave “nooit meer honger” is de Europese agrifoodketen maximaal gestimuleerd om er voor te zorgen dat er voldoende voedsel van goede kwaliteit tegen een lage prijs voor de inwoners van Europa beschikbaar kwam. Nederland werd mede door haar intensieve samenwerking in de ‘gouden driehoek’ van onderzoek-voorlichting-onderwijs hier een koploper in. Ook in onze regio was deze opgave een belangrijke bron voor een brede welvaartsontwikkeling van haar inwoners.

Deze naoorlogse opgave is aan revisie toe. Honger is in delen van de wereld geen issue meer. De kostprijsstrategie leidt tot ‘race to the bottom’ waar menig voedselproducent niet in mee kan of wil. Inmiddels is duidelijk geworden de draagkracht van onze fysieke omgeving zijn grenzen heeft bereikt en dat we opgesteld staan om te voorkomen dat we rekening hiervoor doorschuiven naar de volgende generatie. Daarmee is de cruciale opgave van het agrifood-cluster in Noordoost-Brabant het succesvol realiseren van de transitie naar duurzame voedselsystemen van de toekomst. Opdat dit agrifoodcluster ook de komende decennia een bron van welvaart én welzijn kan zijn.

4. Waar richten we ons op...?

We hebben de versterking en dus ook vernieuwing van ons economische ecosysteem vertaald in een dit de viertal opgaves:

De 4 opgaves van AgriFood Capital BV:

- 1. Transitie in een inclusieve arbeidsmarkt ;*
- 2. Versterking van het innovatieve ondernemerschap ;*
- 3. Proeftuin voor waardevolle technologische én sociale innovatie ;*
- 4. De toekomst is verbindend en uitnodigend .*

.... en waarom?

1. Transitie in een inclusieve arbeidsmarkt:

Het voedselsysteem van de toekomst wordt gemaakt met nieuwe vaardigheden. We hebben in de regio nu al te maken met een krapte op de arbeidsmarkt. De prognose is dat in 2018 het aantal banen in de regio stijgt met 1,6% naar 309.000. Echter het aantal vacatures steeg in 2017 met 14% tot bijna 14.000. Dit vraagt ook in de agrifoodsector om meer strategisch personeelsbeleid gericht op duurzame inzetbaarheid van de huidige en toekomstige medewerkers.

2. Versterking van het innovatieve ondernemerschap:

De transitie-opgave vereist ondernemendheid; andere businessmodellen, cross-overs tussen sectoren en ondersteuning aan de volgende generatie. Nieuwe ondernemers zorgen voor vernieuwing en -op termijn- voor werkgelegenheid. Behoud van bestaande bedrijvigheid en werkgelegenheid is geen vanzelfsprekendheid. Ook niet dat de toekomst van onze jongeren in hun eigen regio ligt.

3. Proeftuin voor waardevolle technologische én sociale innovatie:

Proeftuinen zijn knooppunten waar de toekomst in agrifood wordt gemaakt. Daar waar verschillende mensen, kennis, talent, ondernemerschap en financiële middelen bij elkaar komen is de kans op vernieuwing het grootst. Samen met de universiteiten en hogescholen maken we de connectie met Brainport Eindhoven, met Ede-Wageningen en anderen. We verbinden agrifood met ICT, logistiek, metaal en elektro, de zorg en anderen die samen willen en kunnen vernieuwen. Want bedrijven en instellingen hebben steeds meer elkaar nodig om vooruit te komen.

4. Onze regio is open, verbindend en inspirerend:

We nodigen iedereen uit om werk te maken van onze ambitie. In het belang van onze regio. We leven niet op een eiland. En we hebben veel te delen. De regio verdient een positieve beeldvorming. Dat spreekt mensen aan om hier te komen studeren, werken, wonen of een paar dagen te genieten van alles wat we te bieden hebben. Of om met ons samen te werken.

5. Wat gaan we doen en wat willen we bereiken?

Opgave 1: Arbeidsmarkt

Project Duurzame Inzetbaarheid: VitaliteitsScan

Essentie: Aan alle bedrijven in Noordoost-Brabant wordt gratis een digitale scan aangeboden waarin de huidige status van de organisatie op het gebied van duurzame inzetbaarheid/vitaliteit wordt weergegeven. Uitvoering vindt plaats binnen het arbeidsmarktprogramma AgriFood Capital Werkt!

Onze bijdrage: cofinanciering, projectcoördinatie en communicatie.

Beoogde Resultaten 2019:

- ✓ Deelname van in totaal 250 bedrijven waarvan 100 bedrijven daadwerkelijk werk maken van duurzame inzetbaar
- ✓ Beschikbaarheid van een regionale database die inzicht geeft in trends en ontwikkelingen rondom duurzame inzetbaarheid.

Project Talenten Programma/Talent Day in de Dutch Agri Food Week 2019

Essentie: We gaan de beste agrifoodinnovators van de HAS verbinden met (inter-)nationale agrifood-talenten. We ondersteunen hen in de weg hiernaar samen met kennisinstelling(en) en het regionale bedrijfsleven.

Rol AgriFood Capital BV: conceptontwikkeling, consortiumvorming en projectrealisatie.

Beoogde Resultaten 2019:

- ✓ Realisatie van het Talent Programma in de 2019-editie van de Dutch AgriFood Week.

Opgave 2: Ondernemerschap

Ondersteunen Ondernemerslift+ en Samenwerken in Braventure

Essentie: In de regio zorgt o.a. Ondernemerslift+ voor support aan startende en groeiende ondernemers. In Brabant hebben 12 partijen vanuit de regionale (triple helix-) ontwikkelmaatschappijen, de universiteiten en HBO-kennisinstellingen en de Provincie Noord-Brabant de handen ineen geslagen om het startersklimaat in deze provincie te versterken met name gericht op de kansrijke starters.

Rol AgriFood Capital BV: Maakt 1 fte business-developer mogelijk bij Ondernemerslift+ en daarmee inbreng in de Brabantse samenwerking Braventure.

Beoogde Resultaten 2019:

- ✓ Doelstelling Ondernemerslift+; 80 startende en groeiende ondernemers uit de regio worden ondersteund .

Project OndernemersAcademie

Essentie: Ondernemers hun groeivraagstukken (zowel op product-, persoons- als bedrijfsniveau) gaan aanpakken met support van collega-ondernemers (in de rol van mentoren en/of vakspecialisten) en professionals.

Rol AgriFood Capital BV: conceptontwikkelaar, projectrealisatie (ism Ondernemerslift+)

Beoogde resultaten 2019:

- ✓ Realisatie Pilot Ondernemersacademie Meierijstad

Project FinancieringsTafel AgriFood Capital

Essentie: Aan de financieringstafel gaan ondernemers uit de regio met een financieringsbehoefte in gesprek met verschillende financiers en intermediairs. Dit draagt bij aan een betere toegang tot financiering doordat ondernemers toegang krijgen tot meer financiers.

Rol AgriFood Capital BV: projectfacilitator

Beoogde resultaten 2019:

- ✓ 20 ondernemers worden geholpen in hun zoektocht naar financierings.

Opgave 3: Proeftuin voor innovatie

Project AgriFood Innovation

Essentie: Samenwerking tussen bedrijfsleven (zowel agrifood als high tech/ICT/data), kennis- en onderwijsinstellingen (TU Eindhoven, WageningenUR, HAS, JADS e.a.) realiseren die samen de kansen die de verbinding tussen agrifood en high tech/ICT en data tot waarde kunnen brengen. Met support van de Provincie Noord Brabant en in de uitvoering samen met Brainport Eindhoven en REWIN West-Brabant.

Rol AgriFood Capital: BV projectleider

Beoogde Resultaten 2019:

- ✓ 3 projecten in Brabant in ontwikkeling (in varkensketen, vollegrondsgroenteketen en aardappelketen).

Project Ontwikkel- en Expertisecentrum Duurzame Eiwitten (ODE)

Essentie: Haalbaarheid onderzoeken van een proeftuin in de regio voor het versnellen en versterken van innovatie in de keten van duurzame eiwitproductie. Hiermee draagt het centrum o.a. bij aan de basis voor kringlooplandbouw. Een initiatief samen met de HAS, TU Eindhoven, Wageningen UR, de gemeente Oss en Provincie Noord Brabant.

Rol AgriFood Capital BV: projectleider (opdrachtnemer)

Beoogde resultaten 2019:

- ✓ Uitwerking functioneel ontwerp en haalbaarheid in eerste helft 2019. Vervolgstep is afhankelijk van mate van haalbaarheid.

Project Agro Proeftuin de Peel

Essentie: Proeftuin in de regio voor het testen en ontwikkelen van kringlooplandbouw. Er is door gemeenten en Provincie een proeflocatie van 35 ha gelegen aan de Middenpeelweg nabij Landerd en Uden beschikbaar gesteld. De Proeftuin faciliteert en verbindt ook initiatieven die niet aan deze fysieke locatie gebonden zijn of kunnen worden.

Rol AgriFood Capital BV: Innovaties stimuleren (in samenwerking met de Regio Noordoost-Brabant) en projectontwikkeling

Beoogde resultaten 2019:

- ✓ Ontwikkeling meerjarig innovatieprogramma met bijbehorende financiering
- ✓ Strategische samenwerkingsafspraken met kennisinstellingen, ZLTO en Provincie
- ✓ Ontwikkeling van tenminste 5 innovatieprojecten

Project Samen Tegen Voedselverspilling

Essentie: In Veghel is Three-Sixty gevestigd; het landelijke expertisecentrum en innovatiecluster tegen verspilling. De bijdrage vanuit AgriFood Capital BV zal zich in 2019 met name richten op het mogelijk maken dat bedrijven in onze regio ondersteund worden in het terugdringen van voedselverspilling op hun bedrijf of in hun keten.

Rol AgriFood Capital BV: Uitvoeringspartner van de Stichting Samen Tegen Voedselverspilling

Beoogde Resultaten 2019:

- ✓ 50 ondernemers worden begeleid in het terugdringen van hun voedselverspilling.

Project Duurzaam en Gezond aan Tafel

Essentie: Lekker, gezond en duurzaam eten in de zorg draagt bij aan sneller herstel, verbeterde gezondheid en kwaliteit van leven. Hoe verbeteren we de kwaliteit en beheersen we tegelijk de kosten? In Oktober 2018 is een start met dit project gemaakt in de regio waarin 15 zorginstellingen deelnemen aan het programma

Rol AgriFood Capital BV: mede-projectontwikkelaar in partnership met Rabobank, Stichting Godshuizen en Diverzio

Beoogde Resultaten 2019:

- ✓ Afronding fase 1 project medio 2019 bij 15 zorginstellingen in de regio die ieder 15% reductie willen bereiken.
- ✓ Verkenning fase 2: Programma-ontwikkeling Korte Ketens in de zorg

Project Voedselvaardigheid in het basisonderwijs

Essentie: versterken en waar mogelijk verbinden van diverse regionale initiatieven die er zijn op het gebied van gezonde voeding en jeugd, zoals Smaakcentra in het Land van Cuijk, Keukenbazen. Dit in nauwe samenwerking met de Regio Noordoost Brabant (programma voeding en gezondheid).

Rol AgriFood Capital BV: mede-projectontwikkelaar in partnership met Rabobank, Stichting Kokkerelli, Stichting Smaakcentrum en mogelijk andere initiatieven rondom dit thema.

Beoogde Resultaten 2019:

- ✓ Verkenning versterken en verbinden diverse initiatieven in de regio; komen tot een meer impactvolle aanpak voor 2020 e.v.

Project Innovatieve Hotspot Land van Cuijk

Essentie: De 5 samenwerkende gemeenten hebben het initiatief genomen voor een inhoudelijke agenda om van het Land van Cuijk een innovatieve hotspot voor agrifood te maken. Eén van de elementen is het stimuleren en begeleiden van innovatiesamenwerking beginnend bij de grote (industriële) agrifoodbedrijven

Rol AgriFood Capital BV: projectontwikkelaar

Beoogde Resultaten 2019:

- ✓ Concrete innovatieagenda op basis van behoeften agrifood-bedrijfsleven Land van Cuijk;
- ✓ Start van 2 innovatieprojecten

Project Farm IT (Open Datalab Agrifood)

Essentie: Dit Grow Campus project beoogt het realiseren van een onderwijsinnovatie specifiek in de agrifood, gericht de verbetering van de aansluiting in de cross-over tussen agrifood en ICT.

Rol AgriFood Capital BV: Partner in Grow Campus

Beoogde Resultaten 2019:

- ✓ Start uitvoering OP-Zuid Projectplan Farm IT

Opgave 4: Verbindend en Uitnodigend

Project Dutch AgriFood Week (DAFW)

Essentie: Op ons initiatief is inmiddels een nationaal podium voor de agrifood ontstaan met in 2018 meer dan 71.000 bezoekers. Voor 2019 willen we in onze regio een onderscheidende 4 daags programma neerzetten dat recht doet aan onze ambitie en onze regio gericht op diverse doelgroepen en samen met vele partners.

Rol AgriFood Capital BV: concept-ontwikkelaar en (mede-) organisator van events in partnership met derden.

Beoogde Resultaten 2019:

- ✓ Vernieuwd concept DAFW vanuit AgriFood Capital die de positie als agrifood-innovatieregio versterkt
- ✓ 4 daags programma wordt gerealiseerd samen met onze partners.

Project Vervolg We Are Food 2018: Brabant Food Awards

Essentie: In 2018 was Brabant European Region of Gastronomy en heeft AgriFood Capital het innovatieprogramma "We Are Food" ontwikkeld en uitgevoerd. In 2019 willen we een vervolg op dit foodjaar maken. We denken nu aan een concept rondom Food Awards. Dit concept zal begin 2019 verder worden uitgewerkt en bij voldoende draagvlak en draagkracht worden uitgevoerd. Net zoals in 2018 doen we dit graag samen met de Provincie Noord-Brabant en de 4 Brabantse regio's.

Rol AgriFood Capital BV: concept-ontwikkelaar en (mede-) projectleider samen met Provincie Noord Brabant en de 4 regio's.

Beoogde Resultaten 2019:

- ✓ Concretisering vervolg We Are Food in het concept van de Food Awards Brabant
- ✓ Bij voldoende draagvlak en draagkracht uitvoering van het concept in 2019

Project Food NL

Essentie: Samenwerking tussen de regio's Greenport Regio Venlo, AgriFood Capital en Regio Foodvalley op EU-niveau. In 2019 zal de lobby-agenda opgesteld gaan worden.

Rol AgriFood Capital BV: projectpartner

Beoogde Resultaten 2019:

- ✓ Gemeenschappelijk lobbyactiviteiten in Brussel vanuit samenwerkende voedselregio's
- ✓ Gezamenlijk programma tijdens EU Open Days for Regions and Cities 2019

6. Wat is de organisatorische opgave in 2019?

Nieuwe strategische agenda

Essentie: In 2019 gestart zal worden met het herformuleren van de strategische agenda. Daarbij zal een nadrukkelijker onderscheid gemaakt gaan worden in de agenda voor de brede samenwerking in de regio en die in triple helix-verband die zich richt op de versterking van agrifood-ecosysteem. Deze keuze heeft in 2019 ook als gevolg dat we een aantal communicatiekanalen hierop opnieuw gaan inrichten.

Rol AgriFood Capital BV: Faciliteren en mede-uitvoeren van de governance van de Stichting

AgriFood Capital

Beoogde Resultaten 2019:

- ✓ Geactualiseerde Strategische Agenda 2020-2028
- ✓ Hernieuwde positionering mede ten opzichte van overheidssamenwerking is doorgevoerd in de communicatiemiddelen.

6. Hoe ziet de begroting er voor 2019?

Van de € 4,- per inwoner vanuit gemeenten/waterschappen gaat € 1,44 naar AgriFood Capital. Dit bedrag is in 2014 vastgesteld op jaarlijks € 1.006.000,- en wordt niet geïndexeerd. In de begroting zijn alleen bijdragen van andere overheden, bedrijven en kennisinstellingen opgenomen die ingezet worden in de financiering van de werkorganisatie. Daarmee is onderstaande begroting geen optelsom van alle projectbegrotingen.

Hoofdlijn Begroting AgriFood Capital BV 2019			
Inkomsten	X 1000 €	Uitgaven	X 1000 €
Opdracht regiogemeenten	1.006	Opgave 1 Arbeidsmarkt	40
		Opgave 2 Ondernemerschap	145
		Opgave 3 Innovatie	525
		Opgave 4 Verbindend&Uitnodigend	348
Opdracht voorgaande jaren	150	Governance & Directievoering	120
Bijdrage derden t.b.v. organisatie	157	Communicatie & Facilitair	165
		Strategische Agenda	50
Totaal	1.313	Totaal	1.313

7. Wie zijn de mensen van de organisatie AgriFood Capital?

Organisatorisch bestaat AgriFood Capital uit het bestuur van de Stichting, een uitvoeringsorganisatie en de Raad van Commissarissen die toezicht houdt op de uitvoering.

Bestuur Stichting AgriFood Capital per 1 januari 2019

Dhr. J. Mikkers*, voorzitter, Burgemeester gemeente 's-Hertogenbosch
Mw. W. Buijs-Glaudemans*, vicevoorzitter, Burgemeester gemeente Oss
Dhr. D. Pouwels*, penningmeester, voorzitter College van Bestuur HAS hogeschool
Dhr. K. van Soest, Burgemeester gemeente Boxmeer
Mw. J. Zwijnenburg-van der Vliet, Burgemeester gemeente Haaren
Dhr. K. van Rooij, Burgemeester gemeente Meierijstad
Dhr. D. Zijdeveld, lid College van Bestuur Avans Hogeschool
Dhr. P. van Summeren, voorzitter College van Bestuur ROC de Leigraaf
Dhr. P.H. Buiting, voorzitter Raad van Bestuur Jeroen Bosch Ziekenhuis
Dhr. F. Baaijens, Rector Magnificus Technische Universiteit Eindhoven
Dhr. F. Verhoeven, CEO Vos Logistics
Dhr. H. Huijbers, Voorzitter ZLTO
Dhr. L. den Hartog, Directeur R&D Nutreco
Dhr. B. Hutten, directeur Hutten Catering
Dhr. A. Mol, Rector Magnificus Wageningen University and Research
Dhr. Th. Bruinsma, VNO/NCW
Dhr. M. Houben, directievoorzitter Rabobank 's-Hertogenbosch e.o.
*leden van het Dagelijks Bestuur.

Uitvoeringsorganisatie AgriFood Capital B.V.

Dhr. R. Schutten, directeur (1 fte)
Mw K. van Iersel, secretaresse (in samenwerking met Regio Noordoost-Brabant) (0,4 fte)
Dhr. Th. Groenink, controller (in samenwerking met Regio Noordoost-Brabant) (0,1 fte)
Mw. S. Struijcken, financiële administratie (in samenwerking met Regio Noordoost-Brabant) (0,1 fte)
Mw. C. Veraart, communicatieadviseur (in samenwerking met Regio Noordoost-Brabant) (0,2 fte)
Dhr. R.J. Marringa, projectontwikkeling (0,3 fte)
Dhr. R. Luijkx, projectontwikkeling (0,3 fte)
Dhr. J. Goris, strateeg (in samenwerking met Regio Noordoost-Brabant) (0,4 fte)

Raad van Commissarissen AgriFood Capital B.V.

Dhr. P. Beckers, voorzitter
Dhr. P. Essers
Mw. T. Krumm